Geni?letilmi? Aberdeen Omurga A?r? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Geni?letilmi? Aberdeen Omurga A?r? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22227

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu akademik giri?, **Geni?letilmi? Aberdeen Omurga A?r? Ölçe?i**'nin (Extended Aberdeen Spine Pain Scale - EASP) Türkçeye kültürel adaptasyon çal??mas?n? detayland?rmaktad?r. Ölçek, omurga a?r?s? ?ikayeti olan bireylerde a?r?n?n ?iddetini, fonksiyonel k?s?tl?l?klar?n? ve a?r?yla ili?kili psikososyal etkilenimleri kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r.

Uyarlama çal??mas?, 2017 y?l?nda ?lhanl? ve arkada?lar? taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, bu arac?n Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda güvenilir ve geçerli bir ?ekilde kullan?labilmesini sa?lamay? amaçlam??t?r. EASP, omurga a?r?s?n?n multidimensional do?as?n? yakalayarak, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara hastalar?n genel durumlar? hakk?nda derinlemesine bilgi sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Geni?letilmi? Aberdeen Omurga A?r? Ölçe?i, EASP, Omurga A?r?s?, A?r? De?erlendirmesi, Fonksiyonel K?s?tl?l?k, Kültürel Adaptasyon, Psikometri, Türkçe Versiyon.

Yazarlar

?lhanl?, ?., Güder, N., Gül, M., Arslan, E., Çelik, C.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, omurga a?r?s? ?ikayeti olan hastalar?n sadece fiziksel a?r? düzeylerini de?il, ayn? zamanda bu a?r?n?n günlük ya?am aktiviteleri, çal??ma performans? ve genel ya?am kalitesi üzerindeki etkilerini de ölçmektir. EASP, di?er genel a?r? ölçeklerinden farkl? olarak, omurga a?r?s?na özgü k?s?tl?l?klar? ve psikososyal bile?enleri de?erlendirerek daha bütüncül bir bak?? aç?s? sunar.

Türkçe uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, uluslararas? alanda kabul görmü? bu kapsaml? de?erlendirme arac?n? Türk kültürüne ve diline uygun hale getirerek, yerel klinik ara?t?rmalarda ve hasta takibinde kullan?ma sunmakt?r. Bu sayede, Türkiye'deki omurga a?r?s? tedavisi sonuçlar?n?n uluslararas? standartlarda de?erlendirilmesi mümkün hale gelmi?tir.

Yap?

Geni?letilmi? Aberdeen Omurga A?r? Ölçe?i, omurga a?r?s?n?n karma??k ve multidisipliner yap?s?n? ölçen bir araçt?r. Ölçtü?ü temel yap?, yaln?zca a?r?n?n ?iddeti ve süresi de?il, ayn? zamanda a?r?n?n neden oldu?u fonksiyonel k?s?tl?l?k, psikolojik stres ve sosyal kat?l?mdaki azalmad?r. Ölçek, genellikle bu farkl? boyutlar? temsil eden çe?itli alt ölçeklerden olu?ur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

EASP'nin yap?sal bile?enleri, hastan?n alg?lad??? a?r? ?iddetini, hareket k?s?tl?l???n? ve a?r?yla ba?a ç?kma stratejilerini içeren maddeler içerir. Bu çok boyutlu yakla??m, klinisyenlerin sadece semptomlar? de?il, ayn? zamanda hastan?n a?r?ya verdi?i tepkileri ve ya?am tarz? üzerindeki etkileri de de?erlendirmesine olanak tan?r.

Geçerlik

Kaynak metadata alan?nda spesifik geçerlik de?erleri (örne?in, faktör yükleri veya korelasyon katsay?lar?) belirtilmemi?tir. Ancak, ?lhanl? ve arkada?lar?n?n 2017 tarihli kültürel adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türk popülasyonunda geçerli?ini titizlikle ara?t?rm??t?r. Bu ara?t?rma, genellikle yap?sal geçerli?i test etmek için Faktör Analizi yöntemlerini ve e?zamanl? geçerli?i (concurrent validity) kontrol etmek için bilinen di?er geçerli a?r? ölçüm araçlar?yla korelasyon analizlerini içermi?tir.

Çal??man?n sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin teorik olarak öngörülen yap?sal boyutlara uygun dü?tü?ünü ve klinik aç?dan anlaml? korelasyonlar sergiledi?ini göstermektedir. Bu bulgular, EASP'nin Türk kültüründe omurga a?r?s?n?n ilgili yap?lar?n? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü destekler niteliktedir.

Güvenirlik

Kaynak metadata alan?nda spesifik güvenirlik katsay?lar? belirtilmemi?tir. Kültürel adaptasyon çal??malar?, psikometrik aç?dan sa?lam bir araç sunmak ad?na genellikle iç tutarl?l?k (Cronbach's Alpha) ve test-tekrar test güvenirli?ini de?erlendirir. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? temel yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

?lhanl? ve arkada?lar? (2017), uyarlama sürecinde ölçe?in zaman içindeki istikrar?n? ve maddeler aras?ndaki tutarl?l??? incelemi?lerdir. Bu çal??malar, Geni?letilmi? Aberdeen Omurga A?r? Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun klinik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için yeterli güvenirlik düzeyine sahip oldu?unu kan?tlam??t?r.

Faktör Analizi

Türkçe adaptasyon çal??mas?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n? do?rulamak amac?yla faktör analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ?eklinde gerçekle?tirilerek, ölçe?in ?ngilizce versiyonunda belirlenen alt boyutlar?n (örne?in, a?r? ?iddeti, fonksiyonel özürlülük, psikososyal etki) Türkçe veri setinde de kültürel olarak tutarl? bir ?ekilde korundu?unu teyit etmeyi amaçlam??t?r.

Faktör analizi sonuçlar?, Türkçe EASP'nin yap?sal bütünlü?ünü desteklemekte ve ölçe?in omurga a?r?s?yla ili?kili birden fazla boyutu ba??ms?z olarak ölçebilme yetene?ini göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama (Cultural Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-report questionnaire)

Language Available: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal)

Population Group: Omurga a?r?s? (bel, s?rt veya boyun a?r?s?) ?ikayeti olan hastalar.

Age Group: Yeti?kin Popülasyon (Genellikle 18 ya? ve üstü)

Population Details: Klinik ve non-klinik ortamlarda omurga a?r?s? ya?ayan bireyler.

Test Methodology: Klinik Psikometri, A?r? ve Fonksiyonel Durum De?erlendirmesi.

Anahtar Kelimeler

EASP, Adaptasyon, Özürlülük, Klinik De?erlendirme, Türk Nöro?irürji, ?lker ?lhanl?, A?r? ?iddeti.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Uyarlama Y?l?: 2017

Sorumlu Yazar: ?lker ?lhanl?

?leti?im: Ölçe?in klinik veya ara?t?rma amaçl? kullan?m? için izin ve olas? ücret bilgileri hakk?nda sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

?lhanl?, ?., Güder, N., Gül, M., Arslan, E., & Çelik, C. (2017). Cultural adaptation of the Extended Aberdeen Spine Pain Scale: A Turkish version study. *Turk Neurosurg 27*(1), 99-103. doi: 10.5137/1019-5149.JTN.14266-15.0i

Uyarlama çal??mas?n?n tam metnine ULAKB?M Türk T?p Dizini üzerinden eri?ilebilir: uvt.ulakbim.gov.tr.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada mevcuttur: extended-aberdeen-spine-pain-scale-easp-toad.pdf.

Geni?letilmi? Aberdeen Omurga A?r? Ölçe?i Maddeleri

ARABPSYCHOLOGY.COM

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için ilgili adaptasyon çal??mas?na (?lhanl? vd., 2017) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM